

هنر و ادبیات جهان

تألیف:

خلیل مشتاق

استاد و نویسنده کتاب‌های تحصیلات تکمیلی هنر



انتشارات هنر مشتاق

تهران ۱۳۹۰

سرشناسه	: مشتاق، خلیل، ۱۳۳۲
عنوان و نام پدیدآور	: هنر و ادبیات جهان/ تألیف خلیل مشتاق
مشخصات نشر	: تهران: هنر مشتاق، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری	: ۴۴۸ ص: مصور.
شابک	: ISBN ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۲۸۴-۴-۷ : ۱۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۴۴۸
موضوع	: دانشگاه‌ها و مدارس عالی - ایران - آزمون‌ها
موضوع	: هنر - تاریخ - راهنمای آموزشی عالی
موضوع	: ادبیات - تاریخ و نقد - راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: هنر - تاریخ - آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: ادبیات - تاریخ و نقد - آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	: آزمون دوره‌های تحصیلات تکمیلی - ایران
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۰ ه ۴۸۸ م / LB۲۳۵۳
رده بندی دیویی	: ۳۷۸/۱۶۶۵
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی	: ۲۵۵۶۱۴۰

نام کتاب	: هنر و ادبیات جهان
تألیف	: دکتر خلیل مشتاق
ناشر	: هنر مشتاق
ویراستار و نمونه خوان	: شادی مشتاق
شمارگان	: ۱۲۰۰ نسخه
نوبت چاپ	: اول، ۱۳۹۰
امور هنری و ناظر چاپ	: مهندس سهراب مشتاق
حروف چینی و صفحه آرایی	: آموزشگاه هنر مشتاق
لیتوگرافی / چاپ / صحافی	: چاپ نقش هزار رنگ
قیمت	: ۱۵۰۰۰۰ ریال
شابک	: ISBN ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۲۸۴-۴-۷

حق چاپ برای ناشر و مؤلف محفوظ است.

تلفن پخش و سفارشات: ۰۹۱۲ - ۴۸۷۳۷۸۴ و ۰۲۱ - ۲۲۱۳۷۵۴۹ و ۰۲۱ - ۸۸۵۸۰۵۰۹

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	مقدمه
۹	تاریخ هنر جهان
۱۵۹	تاریخ معماری جهان
	معماری چین ۱۶۱ - معماری ژاپن ۱۶۴ - معماری هند ۱۶۸ - معماری سوریه و بین‌النهرین ۱۷۱ - معماری مصر ۱۷۳ - معماری یونان باستان ۱۷۸ - معماری اتروسک (اتروریا) ۱۸۵ - معماری روم باستان ۱۸۶ - معماری بیزانس ۱۹۰ - معماری رومانسک (رومی‌وار) ۱۹۲ - معماری گوتیک ۱۹۴ - معماری رنسانس ۱۹۹ - معماری باروک ۲۰۳ - معماری روکوکو ۲۰۹ - معماری دوره معاصر غرب ۲۱۰
۲۲۷	تاریخ ادبیات جهان
۳۲۵	اسطوره‌های ایران و جهان
	اسطوره چیست؟ ۳۲۷ - اساطیر غرب ۳۳۱ - اسطوره‌های یونان و روم ۳۳۱ - اساطیر آسیا ۳۴۶ - اسطوره‌های آسیای صغیر و بین‌النهرین ۳۴۶ - اسطوره‌های ایران ۳۵۱ - اسطوره‌های هند ۳۶۵
۳۸۷	تست‌های فصل اول
۴۱۶	پاسخنامه تست‌های فصل اول
۴۱۷	تست‌های فصل دوم
۴۴۷	پاسخنامه تست‌های فصل دوم
۴۴۸	کتاب‌نامه

دانشجویان و داوطلبان کنکور رشته‌های مختلف هنر:

در صورت لزوم می‌توانند برای مشاوره در مورد کنکور هنر، کتاب‌ها و منابع کنکور و یا شرکت در کلاس‌های حضوری و نیمه حضوری (مکاتبه‌ای) دکتر خلیل مشتاق در دوره‌های کاردانی به کارشناسی رشته‌های گرافیک، نقاشی، آموزش هنرهای تجسمی و کارشناسی ارشد سراسری گدهای ۱۳۵۸ و ۱۳۵۹، کنکور دانشگاه آزاد اسلامی در مقاطع کاردانی به کارشناسی و کارشناسی ارشد هنر، کاردانی به کارشناسی گرافیک و صنایع دستی علمی کاربردی و... کارگاه‌های طراحی و نقاشی و نیز تهیه جزوه‌های تکمیلی ویژه شامل: دانستنی‌های عمومی هنر، تصویری، تشریحی، خلاقیت و درک تصویر، مبانی هنرهای تجسمی، تست‌های جامع، صنایع دستی و... با دفتر آموزشگاه مشتاق، تلفن‌های ۸۸۵۸۰۵۰۹ و ۲۲۱۳۷۵۴۹ و یا شماره همراه ۴۸۷۳۷۸۴ - ۰۹۱۲ تماس بگیرند.

چهار کتاب جدید و چاپ شده دیگر از همین نویسنده:

۱- کتاب جامع طراحی (طراحی، طراحان)

ویژه داوطلبان کارشناسی پیوسته سراسری و آزاد و کارشناسی ناپیوسته سراسری، آزاد و علمی کاربردی

۲- کتاب جامع تصویر (شناخت و درک تصویر)

مصور، مشروح، ساده، کامل، ویژه داوطلبان کنکور همه رشته‌های هنر

به ویژه داوطلبان کارشناسی (درس خلاقیت تصویری) و کارشناسی ناپیوسته (درس اصول و هنر گرافیک)

۳- کنکور کاردانی به کارشناسی هنر رشته گرافیک (ارتباط تصویری)

مجموعه سؤالات کنکورهای سال‌های گذشته دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه جامع علمی کاربردی

(با پاسخنامه تشریحی و نکته‌های کنکوری مصور، مشروح، ساده، کامل ویژه داوطلبان کنکور همه رشته‌های هنر)

۴- هنر و ادبیات ایران

(شامل هنر پیش از اسلام ایران، کتاب آرای و نقاشی، هنر معاصر ایران، معماری، خط و خوشنویسی، چاپ و ادبیات

ایران و مختصری بر معماری کشورهای اسلامی، ویژه داوطلبان کنکور کارشناسی ارشد و دکتری هنر، درس فرهنگ، هنر

و ادبیات ایران و جهان، مشترک از دیپلم تا دکتری هنر، کتابی که اطلاعات گسترده‌ای را در همه زمینه‌های هنرهای ایران

در اختیار شما قرار می‌دهد.

و پاسخ‌گوی بسیاری از نیازهای شما جهت شرکت در آزمون‌های تحصیلات تکمیلی است.

قابل توجه داوطلبان کارشناسی ارشد هنر:

جزوات فرهنگ و هنر و نقد هنری و ادبی دکتر خلیل مشتاق تبدیل به کتاب شد.

داوطلبان برای کسب اطلاع بیشتر و درخواست کتاب‌های مربوطه با تلفن‌های بالا تماس بگیرند.

مقدمه

یکی از دو جنبه اصلی هنر، وجه نظری در کنار جنبه عملی آن است؛ بدین معنی که لازمه آفرینش هنری، به جز داشتن مهارت و کارآیی عملی، داشتن آگاهی‌های نظری و اطلاعات هنری لازم و کافی است. مهارت-های عملی و تکنیکی، به تنهایی و بدون دارا بودن دانستنی‌های لازم در زمینه هریک از رشته‌های هنری، کار را با مشکل و اختلال روبه‌رو می‌کند و رسیدن به هدف را دشوار می‌سازد. در مقابل، داشتن پشتوانه نظری و فلسفی، سبب پیدایش آثاری قوی، اصیل و ارزشمند می‌گردد.

نظر و عمل، مکمل یکدیگرند و در هریک از حوزه‌های مختلف علوم و از جمله در حوزه هنر، بخشی از کار به آموزش‌های نظری، معلومات و اطلاعات تخصصی و مطالعات و بررسی‌های مربوطه اختصاص دارد و بخش دیگر را مهارت‌های عملی و کاربردی تشکیل می‌دهد، که در گذر زمان و در نتیجه آزمون و خطا و کسب تجربه به دست می‌آید و همچون ابزاری در خدمت نظر و اجرای دستورات آن قرار می‌گیرد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که در حوزه هنر، اغلب به عمل توجه و تأکید بیشتری می‌شود و رشته‌های مختلف هنری و هنرجویان و هنرآموزان آن‌ها، هریک به نوعی مهارت‌های تکنیکی و کاربردی را بیش از دانسته‌های نظری و تئوری مورد نظر قرار می‌دهند و در مواردی، کارهای اجرایی و عملی چنان در اولویت قرار می‌گیرد، که مطالعه و تلاش در جهت افزایش آگاهی‌های تخصصی، در عمل نادیده گرفته می‌شود.

یک نقاش همواره زمان بیشتری را به کار طراحی و نقاشی و آفرینش‌های خود اختصاص می‌دهد و گاه به سبب اشتیاق و علاقه زیاد به بیان هنری و اجراهای پی‌درپی، زمانی را برای پرداختن به مطالعه باقی نمی‌گذارد؛ در حالی که خود نیز به این امر آگاه است که دانسته‌ها و یافته‌های جدید و مطالعه و بررسی آثار دیگران و استادان فن، تا چه اندازه می‌تواند در رشد و ارتقای کار سازنده و مؤثر باشد.

یک بازیگر پیش از آن‌که در مورد کار و تخصص اصلی خود مطالعه داشته باشد و از نوشته‌ها و تجربه‌های پیشگامان رشته خود بهره‌برد، تنها با استفاده از علاقه و استعداد شخصی و تمرین و تکرار، به کارش سر و سامان می‌دهد و برای رسیدن به موفقیت تلاش می‌کند. در حالی که مطالعه مطالب تخصصی و اختصاص بخشی از زمان به آن، بی‌تردید به فکر و کار وی جهت و سرعت می‌بخشد و بر امکان موفقیتش می‌افزاید.

تأکید بر جنبه عملی کار، به‌ویژه در دانشگاه‌ها بسیار چشمگیر است و دانشجویان هنر قسمت بیشتر وقت و توان خود را به انجام کارهای عملی و پاس کردن پروژه‌ها اختصاص می‌دهند و به سبب علاقه به کار خود،

چنان سرگرم آفرینش هنری می‌شوند که وقتی برای کتابخانه و مطالعه باقی نمی‌گذارند. پس از اخذ مدرک و در هنگامه تکمیل تحصیلات و ورود به دوره بعدی، این نقیصه دامنگیر آن‌ها می‌شود و در اغلب موارد مانع ادامه تحصیلشان می‌گردد.

موضوع همراهی نظر و عمل، بدیهی و قابل درک است و نیاز به مثال‌ها و شواهد دیگر ندارد. این دو، در همه امور زندگی مکمل و لازمه هم‌اند. نظر، دستورالعمل و برنامه کار است و عمل، جنبه اجرایی نظر است و تا زمانی که برنامه‌ریزی به درستی و شایستگی انجام نگیرد، کار هرگز به خوبی به مرحله اجرا در نمی‌آید و دسترسی به مقصود و هدف امکان نمی‌پذیرد.

کتاب حاضر و مجموعه کتاب‌های پیوسته آن در پاسخ به این نیاز و با این دیدگاه تألیف شده‌است و نگارنده که خود چهار دهه به کار تدریس اشتغال و همواره با داوطلبان ادامه تحصیل تماس مستقیم داشته و در زمینه تکمیل تحصیلات و نیازمندی‌های علمی خاص دوره‌های تحصیلی مختلف، دارای تخصص و تجربه کافی است، در تألیف کلیه مطالب این سلسله منابع، به فکر رفع این خلاء و کمبود علمی از داوطلبان بوده و در این راستا سعی کرده‌است در کلیه کتاب‌های تألیفی خود، با توجه به محدودیت زمانی و سطح علمی هریک از مقاطع تحصیلی، مفیدترین و اصلی‌ترین مطالب مورد نیاز داوطلبان را به گونه‌ای ساده و بدون به کارگیری واژگان دشوار گزینش کند و کوتاه‌ترین و هموارترین راه برای رسیدن به مقصد انتخاب نماید.

مجموعه کتاب‌های جدید، اگرچه به خودی خود به عنوان منابع تخصصی هنر برای هر خواننده‌ای مفید و دارای اطلاعات و دانسته‌های هنری بسیار است، برای داوطلبان ادامه تحصیل، حالت تکمیلی دارد و مکمل کتاب‌های نوشته شده قبلی و در راستای افزایش سطح اطلاعات و معلومات آن‌هاست. از این‌رو داوطلبانی که منابع تألیفی پیشین نگارنده را مطالعه کرده و یا به کمک آن‌ها وارد دانشگاه شده‌اند، در این مرحله با مشکل کمتری روبه‌رو هستند؛ بدین معنی که با یک مطالعه کوتاه مدت کتاب‌های قبلی و یادآوری مطالب آنها، به سادگی و راحتی قادر به درک مطالب کتاب‌های جدید و فعلی خواهند بود؛ اما داوطلبانی که کتاب‌های پیشین را مطالعه نکرده و برای نخستین بار است که با تألیفات این نویسنده آشنا می‌شوند و تصمیم دارند با کمک آن‌ها در آزمون دوره تحصیلی جدید شرکت کنند و نتیجه خوب بگیرند، لازم است در حد امکان کتاب‌های قبلی را نیز تهیه و همراه با این مجموعه جدید مطالعه کنند؛ زیرا هریک از این کتاب‌ها دارای نکته‌های مفید و خاص خود است، که بی‌تردید در بالابردن سطح علمی داوطلب و آماده‌سازی او برای شرکت در آزمون، تأثیر خواهد داشت.

ذکر این نکته را هم لازم می‌داند، که اگرچه این کتاب و مجموعه منابعی که در نظر است در ادامه آن به ویژه برای استفاده داوطلبان آزمون دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری هنر منتشر شود، حالت تکمیلی دارند

و متمم منابع پیشین هستند؛ بدان معنا نیست که تنها در صورت مطالعه کامل کتاب‌های قبل، خواندن مجموعه فعلی نتیجه بخش خواهد بود، بلکه منظور اشاره به این موضوع است، که مجموعه کتاب‌های پیشین، هم از نظر حجم، و هم به سبب براساس نیاز بودن مقاطع تحصیلی قبلی، شامل دانستی‌های گسترده و بسیار مهم و در عین حال ساده و مختصر هستند، که مطالعه آن‌ها بی‌تردید به تقویت پایه علمی و سطح اطلاعات داوطلبان دوره‌های بالاتر کمک و بخش زیادی از کاستی‌های علمی آنان را جبران می‌کند. و البته آوردن و اشاره دوباره به مطالب آن‌ها در سری جدید، مگر در موارد اساسی و یا به عنوان زمینه شروع بحث تازه، مورد نظر نبوده و در حد امکان از آن پرهیز شده است.

یادآوری می‌شود که این منابع چون حاصل مطالعات پیوسته مؤلف و استفاده از کتاب‌های گوناگون و ساده‌سازی و قابل دریافت کردن آن‌هاست، تا حد زیادی از نیاز خواننده به مطالعه کتاب‌های قطور و متعدد می‌کاهد و از هزینه اضافی و به‌ویژه اتلاف وقت پیشگیری می‌کند. البته ذکر این مورد به معنی بی‌نیازی داوطلب از سایر کتاب‌ها نیست، بلکه لازم است پس از مطالعه این کتاب‌ها که خود گزیده و فشرده بسیاری از کتاب‌های مرجع و منبع هستند، در صورت باقی بودن زمان و توان، داوطلب از مطالعه منابع دیگر نیز غافل نماند؛ زیرا در طرح پرسش‌های آزمون‌های هنر هیچ محدودیتی وجود ندارد و سؤالات ممکن است از منابع گذشته، جدید، زبان اصلی، جزوه‌های درسی و دانشگاهی، اینترنت و حتی مجله و روزنامه طرح شود و سطح آن‌ها ممکن است بسیار ساده، متوسط و یا بسیار مفهومی، حرفه‌ای و دشوار باشد.

در نهایت توجه داوطلبان آزمون‌های هنر را به این نکته مهم جلب می‌کند، که تنها کسانی می‌توانند در آزمون‌های هنری موفقیت کسب کنند، که دارای اطلاعات هنری زیاد و گوناگون باشند؛ در این صورت، در هنگام آزمون اگر داوطلب نتواند پاسخ‌گوی بخشی از پرسش‌ها باشد، در بخش‌های دیگر کاستی کار را جبران و در نهایت رتبه لازم را کسب کند. بنابراین لازم است داوطلبان در هنگام مطالعه و آماده‌سازی برای آزمون، از دست‌بندی و تفکیک مطالب هم از نظر سادگی و دشواری و هم از نظر موضوعی، پرهیزند و با حوصله و به طور مساوی به مطالعه منابع مختلف بپردازند و با فراگیری دانستی‌های هنری متنوع، کارایی و توانمندی خود را در همه زمینه‌ها بالا ببرند.

پری دریایی!
کی می آیی
به ساحل انتظار من؟

.....

کی می آیی
تا چون سروی خرامان
دوباره جوانه بزنم؟

.....

کی می آیی
تا در دامنه سبز ساحل
دوباره
با باد برقصم
با نسیم بخندم
با ترنم جویبار جاری
تا دریا بروم؟

.....

کی می آیی
پری دریایی
به ساحل انتظار من؟